

Sygn. akt VI Ka 1019/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Agnieszka Wojciechowska-Langda

Sędziowie: SO Maciej Schulz (spr.)

SR del. Anna Bojarczuk

protokolant p.o. protokolant sądowy Julita Kowalczyk

przy udziale oskarżyciela prywatnego J. D.

po rozpoznaniu w dniu 11 lutego 2015 r.

sprawy M. J.

oskarżonego o przestępstwo z art. 157 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela prywatnego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w W.

z dnia 12 lutego 2014 r. sygn. akt III K 211/12

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 67 § 3 kk zobowiązuje M. J. do zapłaty na rzecz J. D. kwoty 1000 (jednego tysiąca) złotych tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia w terminie 6 (sześciu) miesięcy od uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia; w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zwalnia oskarżonego M. J. od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie, przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa i nakazując zwrot od Skarbu Państwa na rzecz oskarżyciela prywatnego J. D. kwoty 300 złotych tytułem zryczałtowanych kosztów postępowania.

VI Ka 1019/14

UZASADNIENIE

J. D. oskarżył w trybie prywatnoskargowym M. J. o to, że: w dniu 16 marca 2012 roku w W. przy ul. (...) dokonał pobicia J. D. w wyniku, czego doznał on obrażeń zewnętrznych ciała na okres poniżej 7 dni tj o czyn z art. 157 § 2 kk.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w W. wyrokiem z dnia 12 lutego 2014 roku w sprawie o sygn. akt 211/12 na podstawie art. 66 § 1 i 2 kk oraz art. 67 § 1 kk postępowanie karne wobec M. J. oskarżonego o czyn z art. 157 § 2 kk warunkowo umorzył na okres 2 lat próby, przy czym ustalił, że w dniu 16 marca 2012 roku w W. przy ul. (...) M. J. uderzał J. D. pięściami po twarzy oraz kopał pokrzywdzonego po ciele, na skutek czego doznał on obrażeń ciała w postaci rozległego zasinienia skóry oczodołu lewego, zasinienia skóry grzbietu nosa, stłuczenia wargi górnej, zasinienia skóry uda lewego na powierzchni przednio-przyśrodkowej, stłuczenia i obrzęku podudzia lewego, bolesności żeber po stronie lewej, co skutkowało u pokrzywdzonego rozstrojem zdrowia i naruszeniem czynności narządów ciała trwających nie dłużej niż 7 dni.

Jednocześnie Sąd Rejonowy na podstawie art. 67 § 3 kk w zw. z art. 72 § 1 pkt 7a kk orzekł w okresie próby wobec oskarżonego M. J. zakaz kontaktowania się osobiście, telefonicznie, za pośrednictwem internetu z J. D. oraz zakaz zbliżania się do J. D. na odległość nie mniejszą niż 20 metrów od osoby chronionej. Ponadto na podstawie art. 624 § 1 kpk Sąd zwolnił oskarżonego M. J. od uiszczenia kosztów sądowych przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Powyższy wyrok zaskarżył oskarżyciel prywatny J. D.. Wniósł on o częściową zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez wydanie wyroku skazującego, obciążenie oskarżonego kosztami i zasądzenie na jego rzecz sumy 5000 złotych tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia. W uzasadnieniu pisemnej apelacji podniósł, że wskutek działania oskarżonego doznał obrażeń ciała. Podniósł także, że Sąd I Instancji umarzając warunkowo postępowanie nie skorzystał z dyspozycji art. 67 § 3 kk, uzasadniając to sytuacją rodzinną. W ocenie skarżącego sytuacja rodzinna i majątkowa nie uzasadnia odmowy zasądzenia odszkodowania i zadośćuczynienia. Reasumując skarżący stwierdził, że w jego ocenie orzeczenie Sądu jest niewspółmierne do stopnia czynu, jakiego dopuścił się oskarżony, który de facto nie poniósł żadnej kary, nawet finansowej, a dodatkowo został zwolniony od uiszczenia kosztów sądowych.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela prywatnego zasługuje na częściowe uwzględnienie. Na wstępie podkreślić należy, że Sąd I Instancji doszedł do trafnego wniosku, że w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki do zastosowania wobec oskarżonego instytucji warunkowego umorzenia postępowania. Orzeczenie o warunkowym umorzeniu postępowania zgodne było z wnioskiem końcowym oskarżyciela prywatnego, który oświadczył, że nie wnosi o ukaranie oskarżonego ponieważ prosiła go o to córka. Sąd Rejonowy warunkowo umarzając postępowanie przychylił się jednocześnie do wniosku oskarżyciela prywatnego i w oparciu o dyspozycję art. art. 67 § 3 kk w zw. z art. 72 § 1 pkt 7a kk orzekł w okresie próby wobec oskarżonego M. J. zakaz kontaktowania się osobiście, telefonicznie, za pośrednictwem internetu z J. D. oraz zakaz zbliżania się do J. D. na odległość nie mniejszą niż 20 metrów od osoby chronionej. Sąd ten jednocześnie nie zasądził na rzecz oskarżyciela prywatnego wnioskowanej przez niego kwoty 5000 złotych tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania. Nie uwzględniając wniosku oskarżyciela w tym zakresie Sąd, jak to wynika z pisemnych motywów wyroku, miał na uwadze, że zarówno zgromadzona dokumentacja lekarska, jak opinia biegłych i zeznania świadków nie dały podstaw do określenia wysokości szkody i zadośćuczynienia na poziomie 5000 złotych. Ponadto Sąd Rejonowy nieuwzględnienie wniosku oskarżyciela prywatnego o zasądzenie na jego rzecz odszkodowania i zadośćuczynienia argumentował tym, że orzeczenie jakiegokolwiek kwoty obciążałoby finansowo nie tylko oskarżonego ale również A. D., a jak wynika z wywiadów kuratora prowadzą oni wspólne gospodarstwo domowe, mają liczne obciążenia finansowe, nie osiągają wysokich dochodów, a ponadto A. J. była hospitalizowana. Ze stanowiskiem Sądu Rejonowego w omawianym zakresie nie można się zgodzić. Zgodnie z art. 67 § 3 k umarzając warunkowo postępowanie karne sąd zobowiązuje sprawcę do naprawienia szkody w całości albo w części. Norma ta na charakter obligatoryjny. Rację ma skarżący, że sytuacja rodzinna i majątkowa oskarżonego nie może uzasadniać odmowy zasądzenia odszkodowania i zadośćuczynienia w świetle dyspozycji art. 67 § 3 kk. Dlatego też w realiach niniejszej sprawy Sąd Rejonowy dopuścił się obrazy prawa materialnego w postaci przywołanego przepisu obligującego sąd w przypadku warunkowego umorzenia postępowania do zobowiązania sprawcy do naprawienia szkody w całości lub w części.

Z tych powodów Sąd Odwoławczy uwzględnił częściowo apelację oskarżyciela prywatnego i zobowiązał M. J. na podstawie art. 67 § 3 kk do zapłaty na na rzecz J. D. kwoty 1000 złotych tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia. Z ustaleń Sądu Okręgowego poczynionych na rozprawie odwoławczej wynika, że pokrzywdzony J. D. w wyniku działania oskarżonego poniósł szkodę w wysokości 250 złotych. Na kwotę tę składa się 100 złotych z tytułu zakupu leków oraz 150 złotych z tytułu kosztów obdukcji lekarskiej (por. oświadczenie oskarżyciela prywatnego k. 203). Sąd Odwoławczy orzekając o obowiązku naprawienia szkody, wziął pod uwagę dyspozycję art. 445 § 1 k.c., który stanowi, iż w wypadkach przewidzianych w art. 444 k.c. sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem doktryny i linią orzecznictwa w tym przedmiocie wysokość zadośćuczynienia powinna być dostosowana do rozmiaru krzywdy i ustalona w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa

(por. m. in.: orzeczenie Sądu Najwyższego (OSN) z 24.06.1965 r. I PR 203/65 (OSPika 1966, poz. 92); OSN z 12.07.2002 r. V CKN 1114/00; SN z 28.09.2001 r. III CKN 427/00; OSN z 11.07.2000 r. II CKN 1119/98; OSN z 9.02.2002 r. III CKN 582/98; OSN z 3.02.2000 r. I CKN 969/98 i in.) W wyroku z 29.05.2008 r. w sprawie II CSK 78/08 (LEX 420389) stwierdzono (1), iż ocena kryteriów decydujących o wysokości zadośćuczynienia zależy od okoliczności konkretnej sprawy. Dlatego też biorąc pod uwagę okoliczności przedmiotowego czynu oraz obrażenia ciała, jakich doznał oskarżyciel prywatny, które skutkowały rozstrojem zdrowia i naruszeniem funkcji narządów ciała na okres poniżej 7 dni, Sąd Odwoławczy uznał, że kwota 750 złotych będzie stanowić dla niego wystarczające zadośćuczynienie za doznaną krzywdę.

Zgodnie z art. 628 kpk w zw. z art. 629 kpk. w przypadku warunkowego umorzenia postępowania sąd zasądza od oskarżonego na rzecz oskarżyciela prywatnego zwrot poniesionych przez niego kosztów procesu. Odstępstwo od tej zasady przewiduje art. 624 § 1 kpk, który stanowi, że sąd może zwolnić oskarżonego w całości lub w części od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, jeżeli istnieją podstawy do uznania, że uiszczenie ich byłoby dla nich zbyt uciążliwe ze względu na sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów, jak również wtedy, gdy przemawiają za tym względy słuszności. Sąd Odwoławczy zgodził się ze stanowiskiem Sądu I Instancji, że w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 624 § 1 kpk, przemawiające za zwolnieniem oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie z uwagi na jego sytuację rodzinną i majątkową i przejął wydatki w sprawie na rachunek Skarbu Państwa. Konsekwencją takiego rozstrzygnięcia i obciążenia Skarbu Państwa wydatkami w sprawie było nakazanie zwrotu od Skarbu Państwa na rzecz oskarżyciela prywatnego J. D. kwoty 300 złotych wpłaconej tytułem zryczałtowanych kosztów postępowania (k.19).

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w wyroku.